

Милицы хроникинчен

Телефонла пулайман

Шупашкарта пуранакан пёр хёрарам Каш-маш яләнче пуранакан Л.Н. Никифорова патәнче пулна чух телефонла пулас тенё пулмалла. Вәл ун патәнчен «Сименс А-52» маркәллә телефона йәкәртса тухна, 2199 тенкеләх сиен күнә. Халә асанна ёс пирки уголовнай ёс пусарна.

Автомашинана сиен күнәшән

Январен 16-мешәнче «Герой» хушалахан пушар деповё сывахәнче ку ялта пуранакан сын сав ялти сыннан ВАЗ-21099 автомашинне 5800 тенкеләх сиен күнә. Унчен вәл унпа хирәснә пулна. Халә вара ку ёс пирки уголовнай ёс пусарас ыйту тарать.

Амәшне хәнесе вәлернә

Эрех ёссен хәйсен вәйне ништа чикеймен-нисем пирен хушара сахал мар-ха. Вёсенчен пёри – Мишер яләнче пуранаканскер. Эрех ёссе киле килсен вәл январен 16-мешәнче

Ырә ёссен сұлталакәнче

Пирән патра пурнаёс интереслә

Анаткасси библиотеки яланах ял пурнаёсене сывахәнса, халәх интересесене тәпе хурса ёслет.

Библиотека пелтерешә «тәсләх» статусне илнә хыс-сан татах та үсрә. Халә вәл чәннипех информаци центрә пулса тәчә. Хаҗат-журнал та 18 тәслә килет. 600 ытла вулакан хушшинче шул сұлне ситмен ачасем те, вёренекенсемпе вёренекенсем те, сәмрәксемпе специалистсем те, ял хушалах ёсчәнсемпе пенсионерсем те пур. Библиотека вёсен ыйтәвёсене май килнә таран туллин тивёстерме тарашать. Библиотека шулпа пёрле үсекен арава воспитани парас ёсе те активлә хушанать.

Чаваш Республикин Президентенчә Н.В. Федоров 2008 сула Ырә ёссен сұлталакә тесе паләртнә. Эпир те хамә-

хәйән амәшәпе харкашу пусарна, аңа хёнеме пусанна. 68 сула кайна хёрарам пурнаёс татәлнә. Халә вара 1970 сұлта сұрална пуштахән саккун уменче ответ тытасси иккеләнүллә мар.

Уқса туртса илнә

Москакасси шуләнче иккәмеш урок хыс-санхи тәхтәв вәхәтәнче спорт залән тамбуренче сул ситмен икә сәмрәк хәйсенчен кёсчәнрех ачаран уқса тапанса илнә. Сәмрәк-лах йёркене пәсма тытансан ёс-пуҗ мәнпе вёсленме пултарасси паллә.

Тәслә металл иләртет

Мичурин ячәпе хисәпләнен хушалахра январен 21-мешәнче Шетмәпуҗ ялә сывахәнчи сәт-су фермин территорияәнче Автанкасси яләнче пуранакан пёр сынна тытса чарна. Ырә шушашпа пырса кәмен пулас вәл унта. Агрофирма директорән сәмахәсем тарәх вәл унта тәслә металл йәкәртса тухас тәллевпе пина.

Районти шалти ёссен пайән материаләсем тарәх хатәрленә.

Сәнеләх

Сёр чиккине виҗсе паләртмасар та пулать

Сёр лаптәкән харпәрләх правине регистрациле тесен унчен аңа виҗмесёр (межевани) май килмен. 1997 сұлхи июлен 21-мешәнчи 122-ФЗ № «О государственной регистрации прав на недвижимое имущество и сделок с ним» Федераллә саккунпа уса курса сёр лаптәкне виҗмесёрех харпәрләх докуменчәсене илме пулать. 2007 сұлхи декабрән 7-мешәнчен сёр лаптәкә сине харпәрләх прависене регистрацилемелли йёркене ан-

сатлатнә. Сәмах килти хушма хушалаха тата дачана тытса тәма уйәрнә сёр лаптәкәсем пирки пырать. Паллах, сёр лаптәкәсене 2001 сұлхи октябрән 30-мешәнчен (Сёр кодексә вәя кәриччен) уйәрса панә пулсан.

Сёре харпәрләха регистрацилем кун пек чухне тёрлә документсемпе уса курма пулать:

– сёрпе уса курма ирәк паракан свидетельство,
– сёр уйәрса пани сүнчен акт,

– ял совечән хушалах кёнеки сүнчен сёрса илли тата ыт.те.

Сўлерех асанна документ сўмне сёрән кадастр планне хумалла.

Пўрт-сурта еткере кусарна чухне те сёре виҗтерме кирлә мар. Кадастр планәпе еткерлех прави сүнчен калакан свидетельство сителәклә.

(Тәпләнрех «Российская газета» хаҗатән 14 № вуләр).

Вулакансене пәлме

Кану күнәсем паллә

Календарьте хёрлә тәспе паләртнә күнсенче канасси тахсанах йәлана кенә. Аңчах та хәш-пёр чухне, прасиксем кану күнәсемпе тўр килсен, чылайашне «хәш күнсенче канатпәр-ши?» ыйту канәсәрлантарать. Нума-ях пулмасть аңа Роструд пәхса тухна. Сұлталакәри пәтәм уяв пиркиех каласу пусарна унта, аңчах та нарәсан (февралән) 23-мешә пирки халәлехе пәтәмлетү туман-ха. Кану күнне, ахәртнех, тунти куна кусарәс. Ытти прасик пирки вара татса панә. Пәтәм тенчәри хёрарамсен күнә шәмат кунпа тўр килнә

май кану күнне тунти куна кусарна, савна май пуш (март) уйәхән 8, 9, 10-мешәсенче канатпәр.

Су (май) уйәхән 1, 2, 3-мешәсенче халәх уяв паллә тәвә, 4-мешәнче вара су уйәхән 2-меш күнәшән ёсе тухә. Сёнтерү күнә эрне куна лекнә май нимәнле улшәну та сук, кашниннех 3 кунләх кану кетә.

(Сёртме) июнь уйәхәнче вара харәсах 4 кунла (12-15) каникул пулә. 13-меш күншән июнь 7-мешәнче, шәмат кун, ёслеме тивә.

Чўк (ноябрь) уйәхәнче халәх пёрлехән күнә ытлари куна лекет. Саванпа та 2-4-мешәсенче канмалла пулә, шәмат кун 1-мешә вара ёс күнә шутланә.

Спорт

Хёрарамсен командисем вәй виҗсәсә

Февралән 2-мешәнче ёс сыннисен спартакиади шучәпе волейболла выляса района мала тухассишән хёрарамсен командисем хушшинче амәртүсем иртеҗсә. Амәртүсем Муркаши Спорт суртәнче 10 сехетре пусланаҗсә. Унта ял хушалах предприятийәсен, организацисен, учрежденисен, ял тарәхәсен, шулсенчи учительсен коллективәсем хушшанаҗсә.

Сёнтерүсә-команда район администрацийән вөрентү, сәмрәксен политикни тата физкультурәпа спорт пайән дипломне тата куҗса сўрекен кубока, призлә ытти вырәнсене тивәснисем дипломсене тивәс пуласәсә.

Г. АНДРЕЕВА,
Анаткасси библиотекин ертүси.

Поэзи кәтесә

Чёренен тухакан йёркесем

Паян вулакансене сёнекен савәсем – Раиса Алексеевна Соловьева хайлавәсем. Вәл вара 1955 султа Вәрманкас Хачәк яләнче суралнә. Шупашкарти строительсен техникумәнчен вёренсе тухна хыссан «Чувашсельхоз-проектпа» «Саратовпроектра» техник-строительте, трактор тәвакансен заводәнче ашапа шыв парса таракан цехра мастерта ёсленә. Пёр хушә Воркута хулинче стройкара штукатур-маляр, прораб пулса вәй хунә. Халә Раиса Соловьева (Бирюкова) Ивановка яләнче пуранат.

Унән сависем – сүтә, әслә, чёренен тухна лирика. Унән хайлавәсем вулакан туйәмне хавхалантарасә, пәлхантарасә, шушаша ярасәсә. Паян эпир сире унән чаваш тавра пәлуҗисен «Сәнә вәхәт» издательствинче 2006 сұлта пичтелнесе тухна «Чёр сывләм сиплехә» кёнекичи хәш-пёр сависемпе паллаша сәнетпәр.

Ўкет, ўкет сөн юр
Ман куҗам уменчех.
Ерчет, ёрчет мерчен,
Эс те, аппам, шап-шур.

Сёр-Амәш хаш! ярать
Пушанна сурәмне.
Чёри кәна тапаты –
Сапла вәл ёмәрне.

Канах, тавралах, кан,
Теләйлә эп санпа!
Тавралах та таван –
Пёр вёер сәмахпа.

Выс кашкәрла юртаты уй урлә,
Хёвет лупас айне, хёвет сив юр.
Пәр-сил пур хушәкра халә шәхәрәты.
Раштав! – Каҗса кайсах хәл ахәрәты.

Хәл хёвелән йәшәрка
Пайәрки тәллет сёре.
Кәнтәр –сұттән кантәкран
Сұхалаты кәс тәпелре.

Киләсем, питех илемлә
Юр пәрпа пёр тапхәр.
Таврара таса пур өнлә –
Сил, алхас, кёрле те тулхәр.

Сёкленмест пёртте тусан.
Шух сил, эс тек ан тармаш.
Шурә пўрт, хирсем, вәрман,
Ав, сұлсем – никам пусман.

Шурә сапрә пәлөте,
Теләнтерчә хәл-тете
Хураттарчә пур тесе
Сёнәрен пуҗлас тесе.

Ывәләм, манән чунәм
Уйрәлчә – чуп турәм.
Пәләт-куҗсене хупса,
Ыйхә ытамне куҗса.

Тәванах пит-куҗә
Маймәснә чышки сүнче.
Ангел манән пит инҗе –
Теләк тенчине вәл куҗсә.

Сурхури каҗ, кәсёр каҗ
Хәл мучин кученесне
Пәх кайран чәрәш айне –
Тулән кирлә парнене.

Сил-тәман алхасаты, сил-тәман
Шур сивве куҗа вәркәнтарса.
Пуш хирте пәччен сын тарайман
Темәнччен, вәхәта мантарса.

Халә вәл тәрә те ситә килне –
Ачисен ытамне, пўрт ашшине.
Кученесә пулать юр ашине,
Йивәра-мән, мур, кум сәмакунә.

Ашә, сүтә пўртре мәчлататы
Сөнә сұл хуҗи – сұллә лас чәрәш.
Мәшәрә кетет, юр кәрчлататы –
Хәвпала хәв халә хәвнәшән тарәш.

Сил-тәман куҗлә-пуҗлә куматы,
Антәхтарчә пурнас сын чунне.
Сив чёре, чун, ав, вәрттән тухаты.
Шурә тәттәм шап-шур уй чухне.

Моргаушская районная газета «Сентеру Ялавё»

УЧРЕДИТЕЛИ:
Министерство культуры, по делам национальностей, информационной политики и архивного дела Чувашской Республики.
Государственное унитарное предприятие Чувашской Республики «Моргаушский издательский дом».

Главный редактор А.И. ТИХОНОВ.

АДРЕС: 429530, Чувашская Республика, село Моргауши, улица Мира, дом 9.
ТЕЛЕФОНЫ: директор-главный редактор - 2-11-36; заместитель главного редактора - 2-12-82, бухгалтерия - 2-11-35, отделы: общественно-политической жизни - 2-12-82, экономики - 2-11-38.
Факс: 2-11-36; E-mail: morpress@cbx.ru

Газета зарегистрирована управлением Федеральной службы по надзору за соблюдением законодательства в сфере массовых коммуникаций и охране культурного наследия по Приволжскому федеральному округу.
Свидетельство о регистрации СМИ ПИ № ФС 18-2329 от 15 августа 2005 года.

Объем 1 усл. печатный лист.
Рукописи не рецензируются и не возвращаются, объемом более 2 стр. не принимаются.
Редакция не несет ответственности за содержание рекламных объявлений.

ИНДЕКС ИЗДАНИЯ: 54822.
Газета выходит на чувашском языке по средам, субботам.
Дежурный по номеру Шапошников В.Л.
Номер подписан 29.01.2008 г.
Время подписания в печать: по графику – 17 час. 20 мин, фактическое – 17 час. 20 мин.
Заказ Тираж 3605.